

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Quæ dispositio requiratur ad gratiam huius sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Dices, D. Augustinus lib. 3. de Baptismo cap. 16. dicit manus impositionem posse repeti: Manus, inquit, imposition, non sicut baptismus; repeti non potest: quid enim est aliud, quam oratio super hominem? ergo non imprimet Characterem.

Quænam manus impo-
sitione reconciliatoria, per quam heretici recipiebantur in Ecclesiam: ut patet expositum totum Augustini discursum, præsertim capituli 17. & 18. Nam secundum D. Augustinum Sacramentum Confirmationis etiam in pessimis hominibus manet, sicut & Baptismus: & ideo repeti non potest. Vide illum lib. 2. contra litteras Petilianas cap. 104. De varia manus impositione, vide Franciscum Turrianum in cap. 19. libri octauii Constitutionum Clementis.

ARTICVLVS VI.

*Virum Character Confirmationis
præsupponat Characterem
Baptismi?*

19 **R**espondeo, Characterem Baptismi necessariò supponi Characteri Confirmationis, siicut & reliquis omnibus Sacramentis: adeò ut, si quis non sit baptizatus, nullum Sacramentum in ipso sit validum. Est communis sententia Doctorum. Contrarium est errori proximum.

Probatur ex Canone Prater hoc, distinet. 32. vbi Alexander I. dicit Baptismum esse prius & magis necessarium Sacramentum, quam villum aliud. Et ex Concilio Florentino: Primum omnium Sacramentorum tenet Baptismus, quod vita spiritualis ianua est, per ipsum enim membra Christi, & de corpore efficiuntur Ecclesia.

Idem Probatur ex Capitulo De Presbytero non baptizato, vbi Concilium apud Compendium verbum Galliae, iubet eum reordinari. Et Capitulo 3. eiusdem tituli idem approbat Innocentius III. neque facit villam differentiam inter ea, qua imprimunt Characterem, & non imprimunt. Vide etiam Concilium Tridentinum sess. 14. c. 1. vbi dicit Penitentiam ante baptismum non esse Sacramentum. Ratio est, Instituto Christi, qui voluit Characterem baptismi esse veluti potentiam receptiuan ad reliqua Sacraenta.

Dices, Quod si quis non baptizatus bona fide putet se esse baptizatum, & in gratia suscipiat Eucharistiam; nullumne percipiet fructum?

Absque ba-
ptismo in-
utilia sunt
alia Sacra-
menta.

Cornelius
accepte-
spiritum
sanctum
ante baptis-
tum.

Et Charac-
terem Cöhr-
mationis.

Respondeo, Nullum percipiet ex vi Sacramenti, non magis quam ex hostia non consecrata. Contrarium accidit in infanticibus baptizatis, qui olim percipientes Eucharistiam, accipiebant fructum Sacramentalem sine villo proprio motu. Nec obstat quod familia Cornelij accepit Spiritum sanctum ante baptismum: quia non accepit Spiritum sanctum per aliquid Sacramentum, sed extraordinario miraculo: Deus enim, qui non est alligatus Sacramentis, potest Sacramenti effectum sine Sacramento dare. Vtus est autem tunc hoc extraordinario modo, ut præcipue ostenderet Gentes non esse excludendas à gratia baptismi, quamvis prius non fuerint Iudei. Credibile autem est eos, qui sic Spiritum sanctum accepunt, non fuisse amplius confirmatos; ac proinde tunc impressum fuisse Characterem.

ARTICVLVS VII.

*Utrum per Sacramentum Confir-
mationis conferatur gratia
gratum faciens?*

Respondeo, Hoc Sacramentum conferret gratiam gratum facientem ad robur pugnae Affirmatur spiritualis fidei. Probatur ex capite 8. & 19. Actorum, vbi ad impositionem manuum datur Spiritus sanctus. Atqui missio Spiritus sancti nunquam est, nisi cum gratia iustificante. Vide supra quest. 62. art. 1.

Dices, In Baptismo datur Spiritus sanctus; ergo non datur in Confirmatione.

Respondeo Negando Consequentiam. Nam in omnibus Sacramentis datur Spiritus sanctus, sed ad diuersos effectus, ut supra dictum est qu. 62. num. 3. art. 2. num. 10. & 11.

DVBIVM I.

*Virum Confirmationis maiorem gratiam
quam Baptismus?*

OMNIS sententia: Respondeo, valde probabile esse, copiosiorem gratiam dari Confirmatione, quam Baptismo. Probatur, Quia Scriptura Baptismo solum tribuit renasci, sed Confirmationi propriè dare Spiritum sanctum. Secundo, Quia Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia c. 4. Dionysius, Confirmationem dicit esse Tercium, id est, perfectionem, & Tertium, id est, perfectum. Alij Patres dicunt in ea dari plenitudinem Spiritus S. & nos per eam fieri plenè Christianos.

Quod confirmatur à simili: Nam homo secundum corpus maiorem accipit corpoream momentum per vim augmentatiuam, quam per generationem nihil ergo miri, si per Confirmationem, qua est veluti vis augmentatiua, maiorem gratiam consequamur, quam per Baptismum, qui est spiritualis regeneratio. Quod satis patuit in Apostolis, qui in Pentecoste maiorem gratiam sunt confecti, quam antea per Baptismum.

DVBIVM II.

*Quæ dispositio requiratur ad gratiam
huius Sacramentis?*

Respondeo, & Dico Primò, In iusto, præter gratiam habituali, nihil absolute necessarium est, preter intentionem huius Sacramenti suscipiendi. Ratio est, Quia gratia habitualis est sufficiens dispositio ad aliquod augmentum ex opere operato suscipendum; intentione autem illa non tam requiritur ad effectum Sacramenti, quam ad eius substantiam; quam substantia positâ necessariò sequitur effectus in homine iusto: quia non ponentibus obicem Sacraenta necessario dant gratiam.

Curandum tamen est, Ut cum magna reverentia, & preparatione ad tam eximium Sacramentum accedatur.

Dico Secundò, In eo, qui peccauit mortis causa, necessariò requiritur contritio, vel saltem atritio, quæ bona fide putetur contritio. Ratio est, Quia hoc Sacramentum non est institutum ad

Gg iii confer-

23
In iusto
nulla re-
quisitor
dispositio
præter gra-
tiam habi-
tualem.

24
In peccato-
re menore
necessaria
est contritio
vel atritio.

conferendam primam gratiam, sed ad augmentum, & perfectionem: unde dicitur Sacramentum viventium: ergo supponit statum gratiae, qui sit vel re vera, vel bona fide putetur esse. Vide D. Thomam ad 2.

In immore sufficit virtus attritus

Vbi tamen aduerte, Si quis esset in peccato mortifero per ignorantiam, non iustificaretur per hoc Sacramentum, nisi haberet veram contritionem, vel saltem attritionem virtualem: quia peccatum mortiferum non potest sine penitentia remitti, etiamsi ignoratur, ut probandum est de Sacramento Pœnitentie. Cum hac moderatione intellige D. Thomam.

ARTICULUS VIII.

Vtrum hoc Sacramentum sit omnibus exhibendum?

25 R Espondet exhibendum omnibus. Ratio est, Quia sicut natura intendit, ut omnis qui corporaliter nascitur, ad perfectam ætatem perveniat; ita multò magis intendit Deus, ut omnis qui spiritualiter renascitur, perveniat ad statum perfectum vitæ spiritualis.

DUBIUM I.

Vtrum hoc Sacramentum sit conferendum in infantibus ante usum rationis?

26 Respondeo, Seruandam esse Ecclesiæ consuetudinem. Olim cum baptismus solùm bis in anno conferetur, scilicet in profecto Paschæ & Pentecostes, simul dabatur Sacramentum Confirmationis. Nam Episcopus facile bis poterat adesse, & minor erat fidelium multitudo. Vnde etiam tunc dabatur infantibus: vt patet ex Dionysio, Melchiade, & alijs. Vide Thomam Waldensem tomo 2. cap. 140.

Postea quando ob multitudinem, & alias causas, id non potuit seruari, separatim conferri coepit hoc Sacramentum: & ex illo tempore expeditum fere usque ad initium usus rationis: Quod & nunc passim seruatur; & probat Catechismus ad Parochos Pij V. Ratio est, Quia decet, ut si necessitas non premat, suscipiantur cum propria fide & deuotione; eadem sit Sacramentum tantæ dignitatis. Decet quoque, ut hoc Sacramento professionem fidei quisque per se faciat, cum in baptismō fecerit per alium. Denique ut periculum repetitionis vitetur.

Dices; Canone *Ut ieiuni. de Consecratione* diff. 5. dicitur, *Ut ieiuni veniant ad Confirmationem perfectæ ætatis, & vi moneantur antea confessionem facere: ergo &c.*

Respondeo, Canonem loqui de adultis, non de pueris: unde non sequitur pueros non posse confirmari. Vbi aduerte, non esse præceptum sub peccato mortali, ut ieiuni accedant: nec confutudo sub tam stricta obligatione hoc obseruat. Nam sepè hoc Sacramentum confertur post prandium. Valde tamen est consulendum. Similiter consulenda confessio, quamvis non sit præcepta, cum contrito, vel etiam attrito existimatæ contrito, etiam in peccatore sufficiat.

Aduertendum est, Et si infantibus non detur ordinariæ hoc Sacramentum, cō quod expectetur

usus rationis; tamen si iste usus non putetur futurus, hoc Sacramentum non est differendum. Ratio est, Quia non solum datur ad pugnam spiritualem, sed etiam ad sanctitatem & gloriam maiorem, ut patet ex D. Th. ad 4. Quod satis est, ut merito aliqui possit & debeat, etiamsi nunquam sit pugnatur, conferri. Vnde utilissime daretur etiam moribundis, siue infantes sint, siue adulti. Quid autem hoc non sit vitatum, fortassis causa est, quia non potest commode fieri Episcopis occupatis: & quia non est absolutè necessarium, ut Melchiades ait.

Deinde, etiam dari debet perpetuò amentibus, quidquid dicat Sotus. Non enim est ratio, cur Dandū tanto bono sint priuandi, cum per gratiam baptismale sint satis dispositi: & nulla in Sacramentum irreuerentia committatur: præsertim cum Patres dicant, sine hoc Sacramento non esse perfectum Christianum.

Tertio, Dari debet etiam amentibus, qui aliquando usum rationis habuerunt, si non putent ad mentem reddituri. Nec opus est vt hoc Sacramentum expresse petierint, suffici enim generalis voluntas, quia quisque fidelis, dum ratione vtitur, centetur velle omnia ordinaria salutis suæ adminicula; nec sciatur esse in malo statu.

DUBIUM II.

Vtrum Confirmationis præceptum, an consilium tantum?

27 Omnis consideratis, probabilius est, non esse usum præceptum, quod per se obligat fidèles ad Sacramentum Confirmationis. Vnde bonus sacramentum non est per se peccatum, saltem mortiferum. Colligitur ex D. Thoma hoc articulo: & Docet Caeritanus in Summa, verbo *Confirmationis*. Adrianus tractatu de Confirmatione art. 1. Franciscus Victoria de Confirmatione, quæst. 48. Couarruij lib. 1. Variarū resolutionum cap. 1. num. 9. Nauarrus in Enchiridio cap. 22. num. 9. Sotus distinctione 7. art. 8. & plerique alij recentiores. Probatur; quia tale præceptum vel esset directe à Christo Domino impositum, sicut præceptum Baptismi, & Eucharistia: vel oriaretur ex natura rei, supposita dumtaxat institutione huius Sacramenti: vel esset impositum ab Ecclesiâ. Atqui nullo horum modorum de tali præcepto constare potest: ergo non est introducendum. Patet Consequentia: Quia nullum præceptum obligans sub mortali introducendum, nisi satis constet extare; vt patet ex tractatu de Legibus.

Minor patet: Quod enim Dominus tale præceptum dederit, nec ex Scripturis, nec ex traditione habetur.

Quod etiam ex natura Sacramenti non oriatur, patet; quia hoc Sacramentum neque est necessarium ad salutem, vt patet in Infantibus: neque ad fidem constanter profitendam; nam alijs medijs, vt oratione, & boris operibus auxilium necessarium potest obtineri. Nam, licet hoc Sacramentum non esset institutum, obtineri posset quod necessarium est ad profitendam fidem. Denique, neque præceptum Ecclesiæ extat; nam usus Ecclesiæ non habet, vt quis cogatur ad hoc Sacramentum: alioquin maior cura adhiberetur, vt omnibus